

Deu Hirlap

Onor. Biblioteca Universității
din Cluj
Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDERE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 89
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

India helyzete a mai háboruban

Amikor Anglia 1939 év szeptemberében hadat üzent Németországnak, Kanada, Ausztrália és Újzéländ is nyomban követtek az anyaország példáját. Indiát azonban meg sem kérdezték, hogy óhajt-e a háboruban részt venni, vagy nem? Ezt az óriási országot, amely a brit gyarmatbirodalom lakosságának kétharmadát foglalja magában, úgy vonták bele a háborúba, hogy nincs is nagyobb jelentősége, mint akár a szigetvilág bármely kicsiny gyarmatának. Természetesen ezen alkalommal sem volt hiány a fogadkozásokban. Megígérték, hogy India alkotmányt fog kapni és ugyszólván teljes függetlenséggel rendelkező dominion-állam lesz, ha majd elűltek a küzdelmek viharai. A nacionalista indusok azonban már jól ismerik e szép angol ígéretek muló érvényét és az elmúlt világháború keserű tapasztalatain okulva, ezeknek a tanulságoknak megfelelőleg válaszoltak az angol ajánlatra.

Az indiai kongresszus párt, amely a legjobban megszervezett és leghatalmasabb hindu politikai csoport és amelyben egyszersmind a hindu nemzeti érzés legnagyobb erői összpontosulnak, nem készlekedett a válasszal. Eme csoport vezérei nyomban kijelentették, hogy India nem fog minden további szó nélkül Anglia oldalán, pusztán London hadi céljainak érdekében küzdeni és vérezni. A vezérek félreérthetetlenül tudomására hozták az angol kormányt, hogy India még tudni sem akar a háborúról, ha Anglia a status quo álláspontját fentartja. Ez annyit jelent, hogy India nem hajlandó imperialista birtokokat, gyarmatokat és egyoldalú angol érdekeket és privilégiumokat megvédeni. A kongresszus párt megnyilatkozása azonban nem állott meg pusztán az elméleti tiltakozásnál, hanem azonnal bejelentette igényeit a jövőre vonatkozólag is. Erre vonatkozólag kitűnő alapot szolgáltatott a hindu követeléseknek ama kijelentés, hogy Anglia a demokrácia fentartásáért és kiterjesztéséért vonul a háborúba. Nagyon szép elv, — mondták az indiai nacionalisták és ha így áll a helyzet, akkor ezeket a nemes eszméket a brit birodalom kerületén belül azonnal is meg lehet valósítani. Ha Anglia ilyen célokért harcol, akkor programját mindjárt a hindu népnél kezdheti és pedig azzal, hogy minden külső befolyás nélkül megadja az önrendelkezési jogot, lehetővé téve India lakosságának, hogy saját kedve és belátása szerint kormányozza önmagát. Annak idején tudvalevőleg Chamberlain kerekben visszautasította ezeket a kívánságokat. Churchill kormányánál sem értek el kézzelfogható eredményeket a hinduk, noha éppen ebben a kormányban számos olyan politikus foglal helyet, akik még nemrég amellelt törtek lándzsát, hogy India igenis megkapja az önrendelkezési jogot. Nem sikerült tehát a megértés hidját felépíteni és India még ma is várja a feleletet Londonból. Ebből mindenesetre az következik, hogy India legjobb esetben is csak vonakodva vesz részt a háboruban. Azt azonban mindezek ellenére is le kell szögezni, hogy minden angol imperialista ellenszenv ellenére is, India bizonyos mértékig kényszerűségből az angol politikai eszmék büvölete alatt áll, mert hiszen a brit propagandának kétségtelenül módjában áll, hogy a legmagasabb feszültséggel dolgozzék ezen az óriási kiterjedésű földdarabon. Általános ellenállásra vagy éppen fegyveres forradalomra tehát nem lehet gondolni Indiában, nem lehet ilyen változásokat feltételezni már azért sem, mert Gandhi, India ellentámasz politikájának legfőbb szellemi vezére, ezeket a módszereket mint mindig, most is elutasítja. A passzív ellentállás nem vezetett sohasem eredményre és végeredményben mindig a legfőbb uralkodó hatalom győzedelmekkedett. De azért még ilyen körülmények között is egyre felémelőbb erőre kap a hindu elhatározottság. Már az is súlyos jelenség az angolok szempontjából, hogy az indusok nem hajlandók minden feltétel nélkül oldalukra állni és angol részről érzik is ennek a magatartásnak veszedelmét. Ezért igyekeznek tanácskozások, politikai tárgyalások révén ismét és ismét Gandhit, valamint a többi vezérelt kibékíteni, céljaiknak megnyerni. Mindezeknek a próbálkozásoknak azonban eddig nem volt semmi gyümölcsöző eredményes, sőt egyre távol a szakadék az angol és indiai politika között. Ismét ezer és ezer politikus ül a börtönökben, éppen úgy mint az elmúlt világháború idején. Az egyedüli eredmény mindössze az, hogy a magasabb hindu intelligenciát hatásköre némileg kibővült. De ezeknek is pusztán tanácsadó szerepük van, mert az angol korona képviselője most is, mint eddig, ugyszólván

korlátlanul uralkodik és intézkedik a háromszáz millió lelket számláló országban. Az angol megfigyelők azonban még sem csalódnak, amikor azt állítják, hogy ezen látszaturalom ellenére is, ma már India a „forradalom

szellemében” leledzik. A hindu hazafiak már egészen határozottan körvonalazták hadi céljaikat. Ezek a hadi célok pedig az önrendelkezési elvbe összpontosulnak és előbb vagy utóbb India függetlenségéhez vezetnek.

Ioanitiu tábornok, vezérkari főnök hősi halált halt a keleti fronton

Bucureștiből jelenti a Rador: Csütörtökön délután érkezett meg a fővárosba az a repülőgép, amely Ioanitiu Alexandru dandártábornok, a főhadiszállás főnökének földi maradványait hozta. A tábornok kötelessége teljesítése közben hősi halált halt. A gyászszertartáson Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, Antonescu Ion tábornagy államvezető felesége, a kormány tagjai, a külföldi katonai missziók kiküldöttei és a polgári, valamint katonai hatóságok vezetői vettek részt. Megjelentek a hősi halált halt tábornok családjának tagjai és rokonai, valamint barátai is. Délután negyednégy órakor érkezett meg repülőgépen Ioanitiu tábornok felesége, akinek a kormány tagjai, élükön Antonescu Mihai helyettes miniszterelnökkel, részvétüket fejezték ki. Részvétét fejezte ki Antonescu Ion tábornagy felesége is az özvegynek a súlyos veszteségért. Délután félnyolckor le-

szállt az a repülőgép, amely Ioanitiu tábornok földi maradványait hozta a fővárosba. A diszszázadok katonaj tiszteladásban részesítették, míg a katonazenekar az imádságot intónálta a haza védelmében elesett hős tábornok lelkiüdvéért.

A koporsót azután magasrangu tiszték vitték a halottas kocsizhoz, amely a főhadiszállás előcsarnokába szállította. A ravatalra Antonescu Ion tábornagy államvezető, Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, a kormány, a hadsereg és a nagyvezérkar helyeztek koszorukat. A gyászszertartás után a kormány tagjai a nagyvezérkar által felfektetett könyvben részvényilatkozatukat fejezték ki. Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök az ország kormányának részvétét tolmácsolta. Ioanitiu tábornok holttestét délután óriási részvét közepette helyezték nyugalomra a gheencei temetőben.

Odessza kikötőjét bombázta a német légi erő

Berlinből jelenti a Rador: Katonaj körökből nyert értesülés szerint német harci repülőgépek szeptember 17-én egész éjszaka bombázták Odessza kikötőberendezéseit és katonai célpontjait. Több mint

százezer kilogram robbanó és gyújtóbombát dobtak le. A bombázás eredményes volt, mert a város különböző pontjain nagy tüzek keletkeztek.

Eredményes finn légitámadások

Helsinkiből jelenti a Rador: A NTI hivatalos közlemény alapján közli, hogy a Swir-folyó középső szakasza fölött lefolyt légi harcban tizennégy szovjet repülőgép közül hetet a finn repülők lelőttek. Egy másik szovjet repülőgépet a Siestarjoki-folyó fölött

lőttek le, ezenkívül tiz másik ellenséges gépet meg rongáltak. A finn légvédelmi tüzérség szintén elpusztított egy szovjet repülőgépet, úgyhogy az ellenség összesen kilenc gépet veszített.

Japán bizik erejében

Hisao Matsunaga nyilatkozata a csendesóceáni helyzetről — „Amelyik kutya sokat ugat, nem harap” — ez a véleménye a japán tisztnek az angolszász fenyegetőzésről

Hisao Matsunaga ellentérgernagy, a japán óceánrepülési központ igazgatója több légi szemleutat tett azokon a vidékeken, melyeket az esetleges japán-amerikai vizslát hadszíntérré változtathatna. Utazásairól hazatérve érdekes nyilatkozatban számolt be tapasztalatairól s egyben leszögezte Japán álláspontját e kérdést illetőleg.

Hisae Matsunaga megállapította a következőket:

1. Japánnak nem kell túlságosan aggódnia az Egyesült Államok állítólagos ereje és bekerítési műveletei miatt, hanem minél inkább biznia kell saját erejében.
2. Guam szigetén, egyik utam alkalmával sem láttam amerikaiakat, — hangoztatta — pedig azt beszélük, hogy az Egyesült Államok leghatalmasabb csendesóceáni támaszpontja ott lenne...
3. Az ugynevezett „amerikai bekerítési front” a valóságban mindössze háromszázezer katonával és százötven hadihajóval rendelkezik, ami nem képezhet fenyegetést Japán számára.

4. Senki se hagyja befolyásoltatni magát az angol-amerikai zsidó körök híreszteléseitől, melyek szerint a „válság kirobbanóban van”. Egy Tokió elleni támadás teljesen lehetetlen. A legközelebb eső amerikai támaszpontok — Kamszatka és Manilla — is oly távol vannak Japántól, hogy ez a körülmény eleve lehetetlenné teszi japán terület megtámadását.

5. Kétséget kizáró módon megállapítottam, hogy a japán légi erő és tengerészet felülmúlja az amerikaiat,

nem is szólva a japán harcosok számbeli és minőségbeli értékétöbbletéről.

6. Mindaddig, amíg Japánt légereje és tengerészete védi, az Egyesült Államok részéről nincs veszélyben...

7. A japánoknak tudniuk kell s e tudatnak meggyőződéssé kell válnia, hogy aki ellenséges szándékkal közeledik a japán partokhoz, halálal lakol.

8. Befelezésül Hisao Matsunaga egy közmondással jellemzi a helyzetet: „amelyik kutya sokat ugat, az nem harap”. (Unirea).

Elkobozzák a holland uralkodóház tagjainak vagyonát

„Wilma volt királynő kizárta magát az Uj-Európa közösségből”

Hágából jelenti a Rador: A hollandiai állambiztonsági szolgálat főbiztosa elrendelte az Orániai uralkodóháznak a megszállt Hollandia területén levő vagyonának elkobzását.

A vagyon elkobzási rendelkezést annak a törvénynek alapján hajtják végre, amely kimondja, hogy minden olyan személy megfosztható vagyonától, aki németellenes, vagy Németország ellenes kezdeményezéseket támogat.

A németalföldi főbiztos által kibocsátott rendelkezés a többi között rámutat arra, hogy Wilma volt királynő azáltal, hogy

továbbra is a kapitalista-bolsevista érdekekhez húz, becsérelőleg nyilatkozik a német állam fejeiről és a német hadseregről és végül távol országától felelőtlenül arra hívja fel a hollandokat, kövessenek el támadó cselekményeket a megszálló német csapatok tagjai ellen,

kizárta magát az Uj-Európa közösségből.

Amerika elfoglalja Martinique szigetét

Washingtonból jelenti a Rador: Az Német Távirati Iroda munkatársa beszámol Howell amerikai köztársaságipárti képviselő kijelentéséről.

Howell szerint az Északamerikai Egyesült Államok a közeljövőben elfoglalják Marti-

nique szigetét. Howell ugyanakkor hangoztatta, hogy Martinique megszállására már régóta szükség van és helytelen dolog, hogy ezt a francia gyarmatot eddig nem foglalták el az amerikaiak.

Veszedelemes szélhámot tartóztattak le Turnuseverinben

A turnuseverini postahivatalban több napon keresztül megjelent egy férfi és számos tanító számára érkezett pénzüsszeget felvette. A postatiszviselő többször is leigazoltatta, de mindig felmutatta annak a személynek a személyazonossági igazolványát, akiknek számára a pénzt kiutalták. A tisztviselő végül is értesítette a rendőrséget, az egy nap megfigyelés után letartóztatta a gyanús férfit. Kihallgatása alkalmával megállapították, aki több ismerős tanító nevében a tantestület

tették, hogy Ghioara Vasilenak hívják és volt tanító, aki több ismerős tanító nevében a tantestület tagjainak bucarestii pénztárából különböző összegű kölcsönt kért. Mikor megkapta az értesítést, hogy a kért összeget kiutalták, hamis személyazonossági igazolvánnyal megjelent a postahivatalban és átvette a pénzt. Több hamisított személyazonossági igazolványt találtak nála. A szélhámoknak még két bűntársa is volt, akiket szintén elfogtak.

Az emberi szervezet szívós önvédelmi harca a baktériumok ellen

Baktériumok megszámlálhatatlan tömegei veszik mindig körül az embert. Baktériumokkal van tele az étel, amit eszik, az ital, amit iszik, a levegő, amit behel. Baktériumok útnak tanyát a testén, telepednek meg a ruháján, baktériumok láthatatlan felhője burkolja be állandóan az embert.

Itt arról az ádáz küzdelemről lesz szó, melyet a szervezet azok ellen a mikrokok ellen folytat, melyek a közönségesen vérmérgezésnek nevezett súlyos betegséget okozzák.

A vérmérgezést okozó mikrokok a bőrön át vagy egyes nyálkahártyákon át szokták a szervezetet megtámadni. Egy kis horzsolás a bőrön, egy piciny hámfosztott hely a nyálkahártyán utat nyit ezeknek a csiráknek a szervezet belsejébe. Csak hogy az organizmus a legtöbb szőrösen van és mindgyárt a behatolás helyén ássa meg magának az első védelmi vonalat, hogy a betolakodó elenségét megállítsa. Amint a bőr fölhorzsol, illetve a nyálkahártya hámfosztott helyén megjelenik az ellenség, elébe küldi a szervezet az ő előőrseit. A bőr, illetve a nyálkahártyák legapróbb erecskéinek: a hajszálereknek vékony falán keresztül vérsavó szívárog át és fehérvérsejtek nyomulnak ki a veszedelem helyére. A vérsavó és a fehérvérsejtek azonnal harcra keverednek a baktériumokkal. A baktériumok támadó fegyvere a mérég: a toxin, mellyel el akarják ársztani a szervezetet. A vérsavó védőfegyvere az ellenmérég: az antitoxin, mellyel ott a helyszínen hatástalanítja a toxin. A vérsavó azonkívül még el is gyöngíti a baktériumokat és a támadó fegyvertől megfosztott, erőtlenné tett ellenséget kiszolgáltatja fegyvertársának: a fehérvérsejteknek, hogy ezek adják meg nekik a kegyelemdíjást. A fehérvérsejtek alaposan el is végzik a rájuk bízott feladatot. Odasietnek az alétan fekvő baktériumokhoz és egytől-egyik fölfalják őket.

Az első attakot a szervezet tehát fényesen parirozta.

Ha azonban a szervezet ellenállóképessége meggyöngült vagy a baktériumok támadó ereje túlságosan nagy, akkor a fertőzést a behatolás helyén keletkezett gyulladás nem tudja továbbfejlesztésében megállítani.

A baktériumok beljebb hatolnak a testbe és rendszeren a nyirokutakon haladnak tovább. Gyulladás jár mindenütt a nyomukban amerre haladnak. Az apró csövecskék, melyekben a szöveteledv, a nyirok áramlik, gyulladása jönnek a baktériumok által termelt mérégtől. A nyirokutaknak ez a gyulladása annak a jele, hogy a vérmérgezést okozó mikrokok már erősebben fertőzték meg a szervezetet.

Ekkor működésbe lép a második védővonal, melyen a nyirokmirigyek állanak őrt. A baktériumok által fertő-

zott nyirok a nyirokmenetek útjába iktatott nyirokmirigyek tartóztatják fel.

A nyirokmirigyek vegyi szűrő gyanánt szerepelnek. Mint a szívacs, úgy szűri meg a mirigy a feléje áramló nyirok a benne keringő baktériumoktól. A baktériumok az utjukat álló mirigyben azzal bosszúlják meg magukat, hogy gyulladásba hozzák a nyirokmirigyet.

Ha a baktériumok át is gázolnak az első nyirokmirigy-csomón, ezzel még nem nyerték meg a csatát, mert további előhaladásuknak még 3-4 nyirokmirigy állja az útját. Mi lesz a vérbe jutott baktériumok sorsa?

A vérbe jutott és abban keringő csirák sorsa két tényezőtől függ: egyrészt a mikrokok számától és virulenciájától, azaz élet- és fertőzőerejétől, másrészt a szervezet ellenállóképességétől.

Normális ellenállású vérben a csiráknek legnagyobb része pár perc alatt elpusztul.

Elpusztítják őket részben a vérben keringő fehérvérsejtek. Azután tömeges baktériumhalál esik a különféle nagy szervekben: a májban, a lépben, a tüdőben, a csontvelőben. Ezeknek a szerveknek a szövetei foglyul ejtik a baktériumokat és kiszolgáltatják őket a szervek vérsavó keringő fehérvérsejteknek, amelyek azután alaposan végzik velük.

Ezek a nagy szervek képezik a szervezetnek harmadik védekező etapját. Ha ez az utolsó etapa is csődöt mond, csakis akkor következhet be a tulajdonképpeni vérmérgezés, azaz a vérnek végleges infekciója.

Ezek szerint a valódi vérmérgezés tehát csakis akkor áll be, amikor a szervezet összes védekező szerkezetei már csődöt mondtak.

A fertőződés az elmondott esetekben mindig a nyirokutakon keresztül halad a központ felé.

Sok esetben azonban a fertőződés a vérpályán terjed tovább.

Ez akkor szokott megtörténni, amikor a behatolás helyétől olyan szövet veszi körül, amelyben sok az apró erecske. Ilyenkor a gyulladás átterjed az erecskéik falára, aminek az lesz a következménye, hogy a vér ezekben a fertőzött és gyulladásba jött erekben megvalad. Vérrögök, orvosi nyelven: thrombusok képződnek, melyek elzárják a fertőzött véredény nyílását és így akadályozzák egy ideig a fertőzés továbbterjedését. Kedvező esetben a baktériumok a vérrög belsejében éppen úgy pusztulnak el az odavándorolt fehérvérsejtek: a faló sejtek buzgó tevékenysége következtében, mint azt az első etappon láttuk. Ha azonban a fehérvérsejtek tevékenysége nem kielégítő, a vérrög a baktériumok mérgeinek hatása alatt elfolyósodik és egyes fertőző darabkái bejutnak az általános vérkeringésbe.

Jegyzett már visszacsatolási kölcsönt

Távlatok

BULGÁRIA VÁLASZA A SZOVJET TILTAKOZÁSRA. Mint már e hét elején megírtuk, a bolgár kormány hétfőn válaszolt a Szovjetunió tiltakozó jegyzékére. A bolgár válasz megállapította, hogy a szovjet jegyzék minden állítás, mely szerint Bulgária nem tanusított volna lojális magatartást a Szovjetunióval szemben, igazságtalan. A Radoriroda szófiai jelentése alapján most módunkban áll a bolgár válaszcikkkel bővebben is foglalkozni. A bolgár kormány meglepetésének ad kifejezést, különösen ama szovjet állítás fölött, mely szerint Bulgária a Szovjet elleni német és olasz akciók támaszpontja lenne. Ezenfelül a bolgár kormány tudatja, hogy megfigyelései szerint különböző rádióállomások propagandát Bulgária ellen és csodálkoznak Szófiában, hogy a szovjet kormány rászédette magát és hitelt adott e hírverésnek, Bulgária csak azt tette, ami legjobban megfelel érdekeinek. A bolgár kormánynak nincsen tudomása Bulgáriában történt állítólagos szovjetellenes kihívásokról. Ami pedig a bolgár felségterület elleni légitámadásokat illeti, a bolgár kormánynak elegendő bizonyíték áll rendelkezésére annak kimutatására, hogy a ledobott bombák szovjet gépekről származnak. De nemcsak ezek a bombák képeznek bizonyítékot, hanem azon ejtőernyősök leszállása is, akiknek származását kétséget kizáró módon megállapították. A bolgár sajtó állásfoglalása nem egyéb, mint a szovjet sajtó és rádióállomások magatartásának következménye. A továbbiakban a bolgár kormány tiltakozik ama szovjet állítás ellen is, mely szerint több büntetőjogi rendelkezés módosítása, illetve megszavazása Bulgária szovjetellenes készülődéseivel függene össze. Ez is példa arra, — hangoztatja a bolgár jegyzék — miként minősítik támadó jellegű intézkedésnek szovjet részről a legegyszerűbb védelmi rendelkezéseket. Ez az így egyébként is teljesen bolgár belpolitikai kérdés. A Szovjetunió feltételezhetően rosszul tájékozódott a bulgáriai helyzetről és teljesen hamisan értelmezett egyes bulgáriai belpolitikai tényeket. Mert ha ez másképp volna, — a Szovjetunió tudniillik nem magyarul nézre ezeket az intézkedéseket, — akkor a szovjet kormánynak semmi komoly oka sem lenne képmutatással vádolni Bulgáriát, vagy szemérehányani, hogy támadó szándékai vannak a Szovjetunióval szemben. Végezetül a bolgár kormány sajnálattal állapítja meg, hogy a Szovjetunió kormánya nagyon rosszul tájékozódott a bulgáriai helyzetről.

szentpétervári hadászati jelentősége

A bekerített Szentpétervári hadászati fontossága a következőkben vázolható: 1. Az ott bekerített szovjet seregek harci ütőképességükből veszítettek, mert elváltak őket a szovjet haderő zömétől s így reájuk a megsemmisülés vár. A legújabb jelentések szerint Szentpétervári körzetében egymillió szovjet katonát kerítettek be a németek. 2. Szentpétervári elestével a Szovjetunió elvesztí legjelentősebb forgalmi gócpontját, mely a Balti-tenger és a Karélfélsziget felé irányuló közlekedést biztosította. 3. Szentpétervári jelentős hadipari üzeminek elvesztése szintén igen érzékenyen érinti a szovjet hadvezetést. 4. A szövetséges csapatok bekerítő mozdulatai folytán véget vetettek a Finnországot fenyegető veszedelemnek és elváltak a Balti-tengeri szovjet flotta utánpótlási lehetőségeit, illetve tüzelőanyag- és élelmiszerellátását.

FORDITÁST

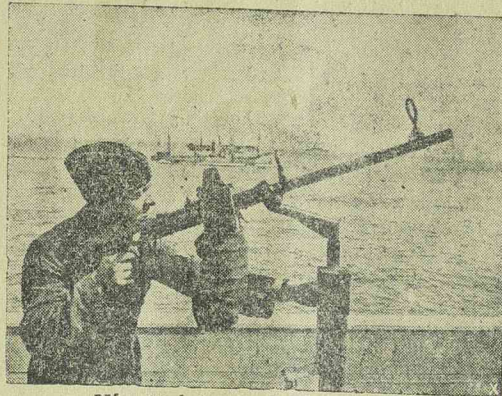
román és magyar nyelvű, okmányokat, irodalmi és szakmüveket

VÁLLALOK

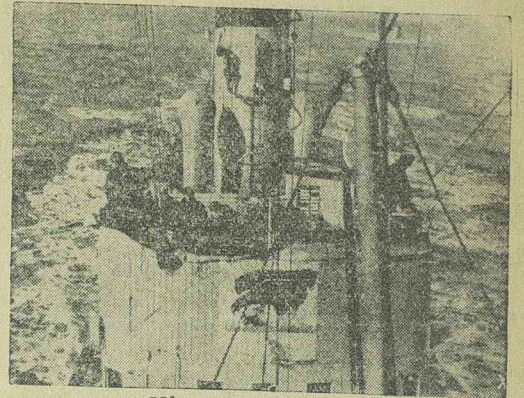
Cimeket a timisoreai kiadóba kérek

Német tüzéség kemény harc közben

Német gépfegyver védi a hajókat az ellenséges támadás ellen

Német aknazedő hajó a tengeren

Berlini cáfolat:

A magyar csapatokat nem vonják vissza a keleti frontról

Berlinből jelenti a Rador hírszolgálati iroda: Hivatalos német nyilatkozat közli az alábbiakat: Mértékadó német körök teljes egészükben helyteleneknek nyilvánítják és határozottan cáfolják

azokat a külföldön terjesztett híreszteléseket, melyek szerint a keleti arevonra küldött magyar csapatokat visszavonnák a frontról.

Nem gyülekeznek német hadosztályok és ejtőernyős alakulatok a bolgár-török határon

Szófia lapok cáfolatai — Valótlan hirverések Várna, Burgasz és Ruscsuk bolgár kikötők szerepéről

Szófiából jelenti a Havas-OFI-ügynökség: A bolgár sajtó cáfolja egy amerikai hírforrás tudósítását, mely azt állítja, hogy Várna és Burgasz bolgár Fekete-tengeri kikötőben, valamint a dunai Ruscsuk kikötőjében összesen száztízezer tonna ürtartalommal kétszáz kisebb és nagyobb harci egység tartózkodna.

Hasonlóképp cáfolják ugyanannak a hírforrásnak ama állítását, mely szerint német hadosztályok és ejtőernyős alakulatokat összpontosítanak a bolgár határon, közös akció céljából.

Az „Utro” című bolgár lap ezen hírek alaptalanságát azzal is bizonyítja, hogy a Fekete-tengeri Várna és Burgasz, valamint a dunai Ruscsuk kikötők nem is rendelkeznek annyi hellyel és berendezéssel, hogy százezer tonna ürtartalomnak megfelelő hajóternek menedéket nyújtsanak.

— A bolgár-német akcióról terjesztett hír tehát valótlan.

— állapítja meg az „Utro”, — a német hadosztályokra vonatkozó hír pedig szintén oly hamis, mint a flottáról terjesztett állítások. (Rador)

„SZTALIN UR!”

A brit sajtó úgy ír, ahogyan a szél fuj — A vörös diktátorból a Times és más brit lapok hasábjain „Sztalin ur” lett

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A New-York Sun című amerikai lap londoni munkatársa, Cault M. Gowan rámutat az angol változott magatartására a bolsevistákkal szemben.

— Mig egykor a Times és más nagy angol lapok a szovjet diktátort egyszerűen Sztalinnak nevezték, most odabiggyesztik neve után az „ur” megkülönböztető jelzőt. Így, hogy: „Sztalin ur” — írja az amerikai tudósító.

A bolsevistákról az angol lapok azt írják: „Vitéz szövetségeseink”. A „vörös” jelzőt már nem használják a bolsevistákkal kapcsolatosan, a vörös lobogó pedig, mely valamikor Albionban nagyon népszerű volt, a legtitkosabb üléseken a „Jack Union” zászlója és a csillagos lobogó mellett jelenik meg. (Rador)

Aki csak a pénzért nősült

Eljárás indult a házasságzédelgő ellen, aki a polgári esküvő után laképnél hagyta újdonsült feleségét

Bucurestiből jelenti Schwartz Ernest foglalkozás nélküli bucrestii lakos ellen törvényszéki bünvádi eljárást indítottak, mert Schwartz Henrieta nevű nőismerősét becsapta, Schwartz Ernest polgári házasságot kötött a leánnyal, akitől

hozomány gyanánt százezer lei megtakarított pénzt vett át.

A polgári házasságkötés után, ahelyett, hogy egyházi esküvőre jelentkezett volna, Schwartz Ernest nyomtalanul eltűnt.

A házasságkötés csak ürügy volt számára a pénzkaparintására. Az ilfvi ügyészség elrendelte a szédelgő férfi előállítását.

Sötétben maradt egy félmillió lakosu város a villanyművek munkásainak sztrájkja miatt

KansasCityben a villany- és vízművek munkásai sztrájkba léptek. Ezzel kapcsolatban az United Press azt írja, hogy az 550.000lakosu amerikai város sötétben maradt. A vízvezeték sem működik és a villamosok a villanyáram megszakítása miatt utközben megálltak. A kocsivezetők nem tudták már kinyitni a villamossal működő ajtókat úgy, hogy az utasok kénytelenek voltak az ablakokon keresztül elhagyni a villamoskocsikat és azután gyalog folytatni utjukat. A milliós rendelésekkel rendelkező hadfel-

szerelési üzemek a vilanyáram hiányában szintén leálltak, a kórházakban pedig nem tudták használni a műtételnél szükséges gépi berendezéseket. A sztrájk kitörése után négy órára sikerült a polgárorség egyik zászló-eljárnak és a rendőrség közreműködésével a sztrájk vezetőit letartóztatni. A villanyüzem a hajnali órákban újból megindult, de a munkások legnagyobb része vonakodott munkába állni. (Rador).

Öfelsége Elena anyakirályné a sebesültek körében

Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsége Elena anyakirályné Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes társaságában látogatást tett a fővárosi Saint Vincent de Paul kórházban. Az anyakirálynét és kíséretét Marinescu Gheorghe ezredes-orvos és Anghelescu dr., a kórház főorvosa, valamint a többi orvosok és ápolónővérek fogadták.

Öfelsége és kísérete valamennyi kórtermet megtekintette, kezet nyújtott a sebesülteknek, érdekfűdött állapotuk iránt, bátorította őket és ajándékokat, valamint Öfelsége I. Mihai királyt és Antonescu Ion tábornagy-állanvezetőt ábrázoló fényképeket osztott ki.

Az anyakirályné meglepetéssel intézett a hős tisztekhez és katonákhoz, akik meghatottan és az önbizalomtól oszillog szemekkel válaszoltak a hozzájuk intézett kérdésekre. Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes a sebesültek családl helyzetéről és a hozzátartozóknak nyújtott segélyekről érdekfűdött.

A miniszterelnökhelyettes résztvett az ebédkiosztásnál és intézkedett a kórházvezetőség által előterjesztett kérelmek azonnali teljesítése tekintetében, hogy a sebesültek minél előbb meggyógyuljanak. Öfelsége Elena anyakirályné és Antonescu miniszterelnökhelyettes délután két órakor hagyták el a kórházat.

Angol-amerikai távolkeleti misszió felállításán fáradoznak Szingapurban. Sanghaiból jelenti az NTI: Szingapurból érkezett hírek beszámolnak arról, hogy Duff Cooper, Sir Thomas Shenton kormányzó és Sir Robert Brooke Popham tábornok, a távolkeleti angol haderő főparancsnoka között naponta megbeszélések folynak egy angolokból és amerikaiakból álló távolkeleti misszió felállítására, amint azt a Közelkeletre már megvalósították. A misszió feladata lenne összhangba hozni a közös angol-amerikai érdekeket a Távolkeleten.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 a nagyfilmek színháza

Ma! A szezon egyik kiemelkedő élfilmje! Egy trónörökös és egy pincérleány szerelmi története! Napjaink legbájosabb szerelmi meséje!

Amikor öfensége szerel

A főszerepekben

Jenny Jugo, Gustav Fröhlich

Műsoron kívül a legújabb 7. sz. háborus hírad. és 520. sz. UFA-híradó. Előadások 5, 7-15 és 9-30 kor

HIRESK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-ter 3.

Telefon: 23-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Emineșcu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kérésére.

Aranygyűrűk a halastó fenekén

Bangkokban, a hajdani szíami császárok palotájának kertjében van egy halastó, mellyel hosszú idők óta senki sem törődött. Annál nagyobb feltűnést keltett tehát egy amerikai, Joe Lowelfnek ajánlata, aki tizenöt évvel ezelőtt azzal a kéréssel fordult a szíami hatóságokhoz: engedjék meg neki, hogy a tóban halaszon. 450 ezer dollárt hajlandó az engedélyért fizetni. Érthető, hogy a hatóságok rögtön megadták az engedélyt. Ismerősei és barátai Lowelfet boldognak tartották. Az idő folyamán már kiderült, hogy ez az ember egyáltalában nem boldog, hanem a legkitűnőbb üzletember. Régi könyvek böngészése közben ugyanis Lowelf azt olvasta, hogy a hajdani szíami császárok halastavában olyan halak uszkálnak, melyeket a császárok hódolójuktól kaptak ajándékba s melyeknek mindegyike aranygyűrűvel volt ellátva, melybe az ajándékozó nevét vésték be. Lowelf ugye okoskodott, hogy ezeknek az aranygyűrűknek ott kell még lenniük a halastó fenekén — és számításaiiban nem is csalódott. A tó mélyén levő iszaprétegben, melyet gondosan átkutatott, gyűrűk formájában olyan óriási mennyiségű aranyat talált, hogy nemcsak a halászási jogért fizetett 450 ezer dollárt szerezte ilyen módon vissza, hanem legalább is még egyszer annyit keresett az üzletén.

Maniu Iuliu keresete jogszertinti szenátorsága elismeréséért. Bucurestiből jelenti a Rador: A Semmitűszék egyesült tanácsának tegnap kellett volna ítélnie a volt szenátusi elnökség határozata felett, amelyben megakadályozta Maniu Iuliu, hogy mint jogszertinti szenátor résztvegyen az üléseken. Maniu tudvalevően megtagadta a NUF-egyenruha viselését, viszont az ülésen kizárólag ilyen öltözkében volt szabad megjelenni. A Semmitűszék egyesült tanácsa az ügy tárgyalását december 11-re halasztotta.

Elutazott a német, olasz, román és magyar követségek személyzete Irán fővárosából. Teheránból jelenti a Rador: A teheráni rádió közölte, hogy a német állampolgárok elhagyták Irán fővárosát; egy részük Ahvas, más részük Kasvin irányában távozott. Szerdán utazott el Teheránból a német, olasz, román és magyar követségek személyzete és azok családtagjai.

Amerikai hajó titokzatos útja. Newyorkból jelenti az NTI: Newyorki hajózási körökben híre jár annak, hogy az Acadia nevű amerikai hajó, amely eddig a Karai-tengeren teljesített szolgálatot, a libériai amerikai légi támaszpontok felállításához szükséges műszaki személyzettel van utban. Hivatalos körökben megtagadnak minden felvilágosítást a hajó jelenlegi küldetésére nézve.

Németországban halállal büntetik a javíthatatlan bűnözőket. Berlinből jelenti a Rador: A birodalmi kormány törvényt hagyott jóvá, amely a büntetőtörvénykönyv egyes szakaszait megváltoztatja. Így a javíthatatlan bűnözőket, valamint az erkölcs elleni bűncselekmények elkövetőit halálra ítélik. Az uszorkamatot szedőket, valamint az árdrágítókat börtönbüntetéssel sújtják. Súlyos büntetést ír elő a törvény azok számára, akik gyulakony anyagot visznek, vagy helyeznek el gyárak, üzemek és közintézmények közelében.

Aknákkal zárják el a fontosabb amerikai kikötőket. Washingtonból jelenti a Rador: A szerdai sajtóértekezleten Knox, az Egyesült Államok tengerészeti minisztere kijelentette, hogy a fontosabb amerikai kikötők bejárata elé aknazárt helyeznek el.

Leesett a diófáról, szörnyethalt. Spataru Zenovia, Pesceaua községbeli leány (R. Valcea megye) jószágokat legeltetett a falu mellett. Fölmászott egy öreg diófára, diót szedni, megcsuszott és tíz méter magasságról leesett. A szerencsétlen temetést holnap találták az arra járók.

Minisztertanács Karában. Ankarából jelenti a Rador: Izmet Yonü török köztársasági elnök Isztambulban töltött szabadságáról visszaérkezett Ankarába, ahol résztvett a csütfőtöki minisztertanácsban. A minisztertanács tárgyalásairól semmiféle részleteket nem hoztak nyilvánosságra.

Nem változik a hal ára. A hivatalos lapban megjelent a nemzetgazdasági minisztérium határozata, amely közli, hogy a szeptember 21-től 30-ig érvényes maximális hal árak ugyanazok maradnak, mint előzőleg voltak.

„Szolgálatban” az amerikai hajóhad. Washingtonból jelenti az NTI: Knox tengerészeti miniszter az újságírók előtt kijelentette, hogy az Egyesült Államok hajóhada minden eszközt felhasznál arra, hogy az Angliának szánt hadianyag rendelkezési helyére jusson. Az Associated Press a hírhez hozzátette, hogy ez volt az első eset, amikor Knox célzást tett arra, hogy az amerikai flotta az Atlanti-óceán északi részében „szolgálatot” teljesít. „Arra a kérdésre, vajjon az amerikai hajók csak Izlandig kísérik a szállítmányokat és onnan angol hajók veszik azt át, a tengerészeti miniszter kijelentette, hogy indiszkrét és okatlan cselekedetet követne el, ha ezzel kapcsolatban valamit közölne.

Kakaóból — robbanószer. A kémiai tudományok fejlődésében éppen úgy nincs megállás, mint a technika vagy más tudományok fejlődésében. Yohira a yokohamai egyetem híres professzora ugyanis különleges vegyi eljárással veszedelmes robbanószerrel állított elő a közönséges kakaóbabból. A feltaláló szerint a kakaó babja nagymennyiségű zsiradékot tartalmaz és ezt az olajat nagy atmoszférikus nyomás alatt a kakaóbab héjával vegyítve a durch-higanynál is veszedelmesebb robbanóanyag keletkezik, amit kristályosítani is lehet. Az előállítás módja és az a tény, hogy a kakaóbabot korlátlan mennyiségben lehet termelni — Yohira szerint — lényegesen olcsóbbá teszi a robbanóanyaggyártást.

Elsüllyedt angol tengeraltjáró. Amszterdamból jelenti az NTI: Az angol tengerügyi hivatal közlése szerint a P 32 jelzésű angol tengeraltjáró az előirt időpontra nem érkezett vissza támaszpontjára és ezért elvesztésével lehet számolni.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arcerem, esteli és nappali használatra. 1 tégely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZER-TÁR, ARAD.

A kétgyomor ember. Nemrég halt meg az egyiptomi származású Hadji Ali. Ennek az embernek két gyomra volt. A Rockefeller-intézet annak idején ezer angol fontot ajánlott fel neki, ha testét halála után az intézetnek tanulmányozás céljából átengedi. Az egyiptomit a világ legnagyobb tudósai vizsgálták meg és egyértelműen kijelentették, hogy hasonló rendellenesség eddig még csak egyetlen egyszer fordult elő. Hadji Ali furcsa testi adottságát olyan módon értékesítette, hogy különböző varietétekben lépett fel és a nyílt színpadon égő cigarettákat, eleven halakat és vasszögeket nyelt le, anélkül, hogy a legkisebb baja is esett volna.

Emlékművet állították Fregolinak. Leopoldo Fregoli, a világhírű olasz átváltozó művész, tünevényes ügyességi ember, átváltozójeleivel ejtette bámulatba egy emberöltőt át Európa és Amerika közönségét. A Fregoli név fogalom lett. Számos artista megpróbálta utánozni őt, de eddig még nem akadt egy második Fregoli. Életének utolsó éveiben a művész visszavonult, csak néha lépett fel szegény gyermekek javára rendezett jótékonycélú előadásokon. A gyerekek hálás közönségnek bizonyultak: a derék artistát kicsi szívükbe zárták. Halála évfordulóján, nem régen az egyik viareggiói árvaházban ünnepélyes külsőségek között most leplezték le egy emléktáblát, mely Fregolinak, a gyerekek nagy barátjának érdemeit és művészetét hirdeti. A megható ünnepségen jelen volt Leopoldo Fregoli özvegye is.

Embernek laknak a „Halál”-szigeten

A polinéziai szigetcsoporthoz tartozó Guana-hai (Halál-sziget) eddig úgy szerepelt mint emberi településre alkalmatlan terület, mint lakatlan sziget. Bár az alig hat négyzetörmérföldnyi sziget égnajlati viszonyai semmiben nem különböznek a szomszédos szigetek éghajlatviszonyaitól, mégis a letelepülést ezen a helyen lehetetlennek tartották egy mérges légyfajta miatt, amely milliók rajokban lepte el a dűsnövényzetű szigetet és halálos csipésével embert, állatot elpusztított. Évtizedeken keresztül még a tudományos expedíciók is messze elkerülték a „Halál-szigetet”, míg az egyetemi iskolák egyik kutatócsoportja vállalkozott arra, hogy a rovarcsipés ellen védő ruhában és álcákkal felszerelve, behatol a szigetre. A tizenöt tagból álló társaság éjnek idején szállt partra és legnagyobb meglepetésükre virágzó kerteket, házakat és embereket talált a sziget belsejében, de a veszedelmes légynek világos nappal sem akadtak a nyomára. A szigetlakók elmondták, hogy még évekkal ezelőtt költöztek át Melbourneból és Adelaideből, mert összeütközésbe kerültek a törvényekkel és a rendőrséggel, tulajdonképpen szökevények, de itt háborítatlanul a legnagyobb béke-ségben és gondtalanul élnek. Amikor ide menekültek, a halált okozó mérges légyfajta már nyomát sem találták — úgy látszik, valami járvány pusztította el ezeket.

A közegészségügyi miniszter látogatása Turnu Severinben. Tomescu közegészségügyi miniszter vidéki ellenőrző látogatása során megtekintette az ottani és környékbeli kórházakat.

Uj maximális árak Devan. Deva város vezetősége az alábbi új maximális árakat léptette életbe: Liszt és kenyér: Egységes liszt 17,50 lei, fehér liszt 58 lei, kukoricaliszt 16 lei, népkenyér 12 lei, Graham kenyér 3 lei, néplisztből készült kétszertűlt 30 lei, fehér lisztből 80 lei. Husneműek: Marhahús tizenöt százalék csonttal 110 lei, sertéshús tizenöt százalék csonttal 140 lei, nyers szalonna 170 lei, zsír és hárj 180 lei, bivalyhus 90 lei, juhhus 90 lei. Nyers hárj minőség szerint 80 lei és 60 lei. Tej és tejtermékek: Tej 12 lei, házhoz szállítva 13 lei, paraszvaj 150 lei, préselt vaj 240 lei, pasztörizált préselt vaj 250 lei, tejjel 65 lei, géppel készített tejjel 100 lei, tehéntúró 28 lei. Zöldségek: Burgonya 8—10 lei, zöldbab 6 lei, szárazbab 24 lei, vöröshagyma 14—16 lei, murek 12 lei, petrezselyem 15 lei, zöld paprika 1—1,50 lei, hegyes paprika 0,50 lei, paradicsom 14—18 lei. Baromfiak: Kis csirke párja 120—140 lei, nagyobb csirke 150—180 lei, koca 140—160 lei, nagyobb koca 200—240 lei, tyúk 300—360 lei, tojás darabja 3 lei.

Amerikai hajójárat a Karai-tengeren. Stockholmól jelenti a Rador: A svéd sajtó londoni értesülése alapján közli, hogy az amerikai hajóhad parancsot kapott, cirkáljon a Karai-tengeren. (Közép- és Délamerika között, a Panama-csatorna előtt.)

Meggyógyult a japán császár testvére. Tokióból jelenti a Rador: A Domei japán hírszolgálati ügynökség közli, hogy Khikhibu herceg, a japán császár testvéröccse betegségéből teljesen felgyógyult.

Kakas a jégszekrényben. Dél-Amerika trópusa vidékein minden valamirevaló háztartásban van jégszekrény. Az élelmiszereket jégszekrényben tartják, különben gyorsan megromlanak. Számos gyár foglalkozik ilyen jégszekrények előállításával és ötletesebb-ötletesebb reklámokkal iparkodik magának új vevőket szerezni. Valamennyin túltett azonban egy pernambukó cég, amely azzal nyerte meg vevőinek tetszését, hogy a gyárából ki-kerülő minden egyes ragozó kiállítású jégszekrénybe egy-egy frissen levágott kakast helyez. Amikor a házi-asszony lakására szállítja a megrendelt jégszekrényt, örömmel fedezi fel benne a cég figyelmességének jelét, a fiatal, jóhúsú kakast. Ha esetleg aggályai vannak, hogy nem tévedésből került-e a kakas a jégszekrénybe és felhívja a céget, akkor megnyugtatók, hogy nincsen semmi csalafintaság a dologban, csak fogyassza el annak rendje és módja szerint a friss baromfit. Ennek a cégnek kaka-sos jégszekrényei nagy népszerűségnek örvendenek.

Forrongás Közéleleten. Ankarából jelenti a Rador: Bagdadból érkeznek a hírek, hogy Szulej-mán vidékén kitért a forradalom. Részletek hiányzanak.

Atomok a csillagok között. A csillagászok egyik nagy problémája régóta, hogy a végtelen világűrben van-e látható fényes csillagokon kívül is anyag? Ha van is, azt meglátni nem lehet, mert nem világít, mint az izzó csillagok, de kerülő uton bizonyosságot lehet szerezni. van-e sötét anyag a csillagok közt lévő iradatlan távolságokban. A színképlelemzés segítségével sikerült megállapítani, hogy a csillagok közti térben valóban van kalcium és nátrium gőze, de szinte elképzelhetetlenül kis mennyiségben. Sőt, nyomát találták a kalciumnak, széndioxidnak is. Ezek az anyagok rendkívül ritka gáz alakjában vannak a csillagközi térben, szinte atomként szétszórva. Ennek a gáznak a sűrűsége nagyon kicsiny. Egy köbcentiméter tére 0.0 . . . . 01 gramnyi gáz jut. A pontok helyére 30 zérust kell gondolni.

BEVONULTAK
munkaszolgálatot teljesítők részére

Halózsákat
külföldi minta szerint készítő

LUCZAY
paplankészítő

TIMIȘOARA 111., STR. ODOBESCU 6.

Visszahívták a svédországi francia követet

Vichyből jelenti a Rador: Guerlet stockholmi francia követ, akit kormány visszahívott, a svéd fővárosból Párisba utazott. Utóda de Vaux Saint Cyr, Franciaország eddigi helsinki követe lett.

— **Antonescu tábornagy elismerése a tengerészetnek.** Bucurestiből jelenti a Rador: A román tengerészet a Duna torkolatáért és Besszarábia visszafoglalásáért indított harcban cselekedeteivel kiűntette magát. Ezt igazolja Antonescu Ion tábornagy-államvezető ötödik számú napiparancsa, amely szerint a tizenhetedik tengerész zászlóalj, amely a június 21-től július 23-ig tartó harcokban harci cselekményeivel hősiességéről és bátorságáról tett tanulságot, az egész hadsereg előtti példaként áll.

— **Tájékoztató a sebesültekről.** Bucurestiből jelenti a Rador: A román Vöröskereszt egyesület közli, hogy a kórházakban levő sebesültek iránti érdeklődésekre a felvilágosítást már nem a Vöröskereszt egyesület adja meg, hanem a bucurestii Calea Plevnei 19 szám alatt a társadalomsegélyző központi nyilvántartó hivatalja. (Fisierul central al Ocrotirilor sociale.)

— **Halálozás.** Szép Ferencné hosszú szenvedés után életének 75-ik évében elhunyt. Temetése szeptember 20-án, szombaton délután 5 órakor lesz az aradi felső temető halottasházából.

— **A kártyajáték áldozata.** A brailai Corso kávéházban Stanescu Victor tisztviselő öngyilkosságát kísérelt meg. A tisztviselő szenvedélyes kártyás volt és valószínűleg kártyavesztése miatt akart véget vetni életének. Stanescu Victor a kávéház egyik helyiségében revolverrel mellbeütötte magát súlyos állapotban kórházba szállították.

— **Amerika százmillió dollár kölcsönt adott a Szovjetnek.** Washingtonból jelenti az NTI: Jesse Jones, a szövetségi köcsönügyszóly igazgatója bejelentette, hogy Amerika százmillió dolláros kölcsönt folyósított a Szovjetuniónak, amelyet az Egyesült Államokban vásárolt hadianyagok ellenértéképpen használnak fel.

Az osztálysorsjáték negyedik osztályának első napi eredményei

Az osztálysorsjáték negyedik osztályának első napi húzásán a főbb nyereményeket a következő zámok nyerték:

Egymillió leit nyert a 34412 számú sorsjegy, százezer leit nyert a 43405 számú sorsjegy, egyenkint nyolcvanezer leit nyert a 67103 és 68215 számú sorsjegy, egyenkint hatvanezer leit nyert 20042, 13445, 67451 és 37499 számú sorsjegy, egyenkint negyvenezer leit nyert a 44407, 32958 és 39353 számú sorsjegy, harminc-harmincezer leit nyert a 20491, 5690, 33069, 26257, 6370 és 16210 számú sorsjegy.

Ezenkívül számos sorsjegyet húztak ki egyenkint huszezer, tízezer, hétezer, hatezer és ötezer leiel. A velünk között számok helyességéért nem vállalunk felelősséget.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, szeptember 20-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Danciu (a nagykórházzal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda utca sarok) és Bernáth (a vasúti állomással szemben).

Mozik

Aradon szombaton a mozik műsora a következő: Corso: Intermezzo (amerikai film). — Forum: Amikor Öfensége szeret (német film).

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen férjem,

Benedekfy Béla

temetésén megjelentek, sirjára virágot helyeztek és mérheterlen fájdalommat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, valamint a Vakok Egyesülete zenekarának ezuton mondok halás köszönetet.

Timisoara, 1941. szeptember 19.

A gyászoló özvegy.

Szentpétervár előtt száztizenkilenc szovjet erődítményt foglaltak el rohammal a németek

A német főhadiszállás a következő harctéri jelentést adta ki:

Ukrajnában, a Dnyepertől keletre a támadó hadműveletek feltartóztatáhatatlanul tovább folytak.

A szentpétervári erődítmények elleni harc során újabb künő eredményeket értünk el. Egyetlen német hadosztály egységei száztizenkilenc betoneredítményt foglaltak el rohammal.

A Krim félsziget körül, az Oesel szigetnél, a Ladoga-tavon, a Woehow torkolatánál és a nyílt tengeren a légi haderő három szállító hajót süllyesztett el összesen háromezer tonna ürtartalommal és tizenhat más hajót olyan súlyosan megrongált, hogy azok legnagyobb részének elvesztésével is számolni lehet. Ezenkívül egy szovjet torpedórombolót, két buvárnaszádót és négy gyorsnaszádót is megsemmisítettek.

Német gyorsnaszádók az angol partok előtt megátmadtak egy hajókaravánt, mely angol torpedórombolók és órhajók védelme alatt haladt és az

erős védelem ellenére négy ellenséges kereskedelmi hajót, összesen huszonötezer tennartalommal, elsüllyesztettek. Az angol torpedórombolókkal folytatott eredményes harc után az összes német gyorsnaszádók sértetlenül visszatértek támaszpontjukra.

Fegyveres felderítő szolgálatot végző német repülőgépek a Faröer szigeteken súlyosan megrongáltak egy ellenséges kereskedelmi hajót. Német harci repülőgépek az elmúlt éjszaka Délangliában kikötőberendezéseket bombáztak.

Az angol légielő által tegnap, a Csatornánál levő megszállt területek ellen megkísérelt támadás alkalmával a brit légielő tizennyolc repülőgépet vesztett. Ezek közül tizenötöt légi harcokban lőttek le, hármat a légelhárító ütegek semmisítették meg. Saját veszteségünk három repülőgép.

Csekély számú angol repülőgép a legutóbbi éjszaka Délnyugatnémetország ellen intézett támadásokat.

A román légielő újabb sikere

Bucurestiből jelenti a Rador: Szeptember 14-én a negyedik hadsereg vadászrepülői kilenc bolsevista repülőgépet lőttek le. Szeptember 15-én légi harc-

ban, amelyben az ellenség számbeli fölényben volt, másik kilenc ellenséges repülőgép pusztult el.

Egymillió szovjet katona van a bekerített Szentpéterváriban

Helsinkiiből jelenti a Rador, hogy a Kronstadtban levő ellenséges ütegeket a német tüzérség elnémította. A szovjet keleti tengeri flottájának legnagyobb része a kronstadti erődítmények és Szentpétervár között cirkál. Szovjet hadihajók megkísérelték, hogy a kareliai partokhoz közeledjenek, de a finn tüzérség visszatérésre kényszerítette azokat. Egy foglyul ejtett szovjet alezredes kijelentette, hogy a körülkerített Szentpéterváriban egy millió szovjet-katona van, nagyszámu páncélkocsikkal és hatalmas mennyiségű hadianyaggal.

NAGY FINN HADIZSÁKMÁNY

Helsinkiiből jelenti a Rador, hogy a finn gyorsalakulatok, amelyek kerékpáros és páncélkocsi egységekből állanak, heves harcok után elfog-

lalták Syvaeri fontos vasúti csomópontot, ahol számos foglyot ejtettek és gazdag hadizsákmányra tettek szert.

TOVÁBBI KATONAI KIKÉPZÉSEK A SZOVJETUNIOBAN

Helsinkiiből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a moszkvai rádió jelentése szerint október első jén életbe lép a legfelső szovjettanács rendelete, amelynek értelmében mindazok a 16—50 év közötti férfiak, akik nem teljesítették katonai szolgálatot, katonai kiképzésben részesülnek. Először az 1923. és 1924-ben született ifjakat és azokat a negyvenöt éven aluli férfiakat hívják be, akik nem teljesítették katonai szolgálatot.

Molotov tárgyal az angol és amerikai kiküldöttekkel

Helsinkiiből jelenti a Rador: Az NII közli, hogy a szovjet rádió jelentése szerint, a szovjet, angol és amerikai kiküldöttek közötti megbeszélésen résztvevő szovjet bizottság elnöke Molotov, a népbiztosok tanácsának helyettes elnöke lesz. A bizottság tagjai között van Vorosilov marsall és még számos népbiztos.

NEM ISMÉTLŐDIK MEG NAPOLEON HADJÁRATA

Rómából jelenti a Rador: A német csapatok által a keleti fronton elért újabb sikerek Moszkva angolszás szövetségesei körében újra felvetik a kérdést, hogy meddig terjedhet a szovjet ellentámasi lehetősége — írja a Torinban megjelenő Stampa.

Londonban azt remélték, hogy megismétlődhet Napoleon oroszországi hadjárata. A szovjet erők rendszeres szétzúzása azonban meghusítottta ezt a reményt.

Erősen bizakodtak a szovjet rengeteg ember-tartalékában. A tények azonban igazolták, hogy a harcok megnyeréséhez nem elegendő az óriási emberáldozat, annál is inkább, mert a Szovjet az ember-vesztéssel együtt rengeteg hadianyagot is veszített. Már most megállapítható, hogy a tél nem kedvez a szovjetnek, mert a német hadsereg nem ismer akadályt, amelyet le ne győzne.

Az angoloknak már csak egy reményük maradt: az amerikai katona, de ebben a tekintetben is csalódní fognak.

CORSO (ARAD)

Tel. 23-64

Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Romániában legelőször a CORSO-ban

Az amerikai filmversenyen első díjat nyert film. Ennél megkapóbb, bájosabb, emberibb és szebb filmet még soha sem készítettek. Művészetben játványosságban felülmul minden eddigi filmet:

Intermezzo... Egy szerelem története

INGRIED BERGMANN

a legújabbban felfedezett nagy star GRETA GARBOHOZ hasonlító, sőt művészetben és szépségben még őt is felülmúó filmművésznő és

ESSLIE HOWARD

a mai élő legnagyobb színész.

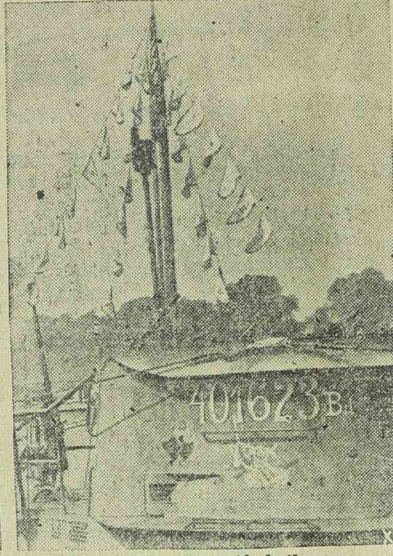
Felejtethetetlenül emlékezetes élménye lesz annak, aki ezt a filmet megnézi. Filmben eddig még ennyi művészet, ötlet, szellemesség, lelkiség nem volt felhalmozva, mint ebben a gyönyörű műremekben.

A legújabb UFA-híradó

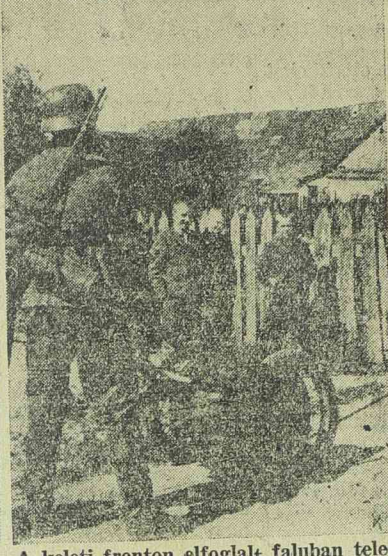
A legújabb UFA-híradó

Kréta szigetén már megkezdtek az utak építését

Német tengeralattjáró sikeresen visszatért támaszpontjára

A keleti fronton elfoglalt faluban telefont vonalat rendeznek be német katonák

A német munkaszolgálat tagjai utat építenek a keleti fronton

KÖZGAZDASÁG

Gyapot, gyapju és selyemárak fényüzési és forgalmi adója

A pénzügyminisztérium most kiadott határozata értelmében szeptember 21-től kezdődően a gyapotból, gyapjuból és selyemből kötött belföldi konfekció-áru után fizetendő fényüzési és forgalmi adót aránylagos illeték formájában kell leróni.

Az illeték a gyapotárura 2.50 százalék, gyapjura 4 százalék, selyemárura pedig 5 százalék. Az illetéken kívül úgy a belföldi, mint külföldről behozott kötött

áru után az érdekeltek tartoznak leróni a megfelelő fényüzési és forgalmi adót is.

A minisztérium rendelkezése szerint szeptember 20-án este a fenti cikkek készítésével foglalkozó gyárak, amelyekre nem vonatkozik a törvény kilencedik szakasza, továbbá az ezeknek az áruknak importálásával foglalkozó kereskedők, végül a nagykereskedők és gyári lerakatok készletük mennyiségéről és értékéről pontos kimutatást tartoznak készíteni.

Huskészítmények maximális ára

A gyáraknak és üzemeknek termelésük harminc százalékát sztandard árban kell forgalomba hozniuk

A közellátási államtitkárság megállapította a forgalomba hozható felvágott és huskészítményeket és ezek árát.

Nem sztandardizált készítmények: Szarazkolbász nagyba, 260 lei, kicsinyben 300 lei, tormásvirslis 220 és 250 lei, debreceni 220 és 250 lei, pástétom májas 260 és 300 lei, májashurka 240 és 280 lei, frankfurti 280 és 320 lei, mortodelia 240 és 280 lei, párisi 220 és 250 lei, lengyel kolbász 220 és 250 lei, olasz szalámi 260 és 300 lei, fehér disznósajt 300 és 240 lei, torpedó 260 és 300 lei, tiroli szalámi 240 és 280 lei. A szebeni szalámi szabad forgalom tárgyát képezi.

Csülök (nyersen, füstölve, sózva, vagy főzve) 170 és 210 lei, füstölt oldalas 140 és 170 lei, füstölt karaj 300 és 340 lei, füstölt 360 és 400 lei, sózott és füstölt paprikás, illetve anélkül szalonna 240 és 280 lei, csont nélküli füstölt, vagy főtt sonka 400 és 440 lei.

Sztandardizált készítmények: Cérnakolbász 120

és 130 lei, harmadik minőségű füstölt oldalas 50 és 60 lei, sertésszalámi 140 és 150 lei, marhaszalámi 120 és 130 lei, hátsó sonka 200 és 220 lei és egyszerű disznósajt 110 és 120 lei.

A városi és községi vezetőségek a fenti árakon belül, amelyek az egész országra érvényesek, helyi maximálási árakat léptethetnek életbe, tekintetbe véve a készítési és szállítási lehetőségeket. Az árakban különben a számlabélyegen és a négyszázalékos nemzetvédelmi illetéken kívül minden egyéb illeték benne van. A felvágott készítmények kötelesek legalább háromféle sztandard árut forgalomba hozni, míg a belföldi forgalomra dolgozó felvágott gyáraknak termelési mennyiségük harminc százalékát sztandard árban kell előállítani.

Az államtitkárság intézkedése előírja, hogy amennyiben a sztandard árú elfogyott, erre nézve feltűnő helyen táblát kell kifüggeszteni.

Hivatalos áron vásárol gabonát a hadsereg. A földművelésügyi minisztérium megállapította, hogy az idei rozs, árpa és zab termés eladására nézve még a hivatalosan megállapított árak nyilvánosságra hozatala előtt számos termelő szállítási szerződést kötött a hadséggel. Műtán ilyenformán ezek a termelők saját hibájukon kívül megkárosodtak, a nemzetvédelmi minisztérium most utasítást adott az illetékes katonai parancsnokságoknak az aug. 16-án kötött szállítási szerződések, valamint a hivatalos rozs, árpa és gabona árak közötti különbözet kifizetésére. (Rador).

ZÁROLTAK A TÚZIFA EGYBESZÉT. A nemzetgazdasági minisztérium a CFR javára több erdőkitermelési vállalat tűzfakészletét zárta.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.81—45.54. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szová' korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.16—3.28, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.22, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Baromfibetegségek

— Meghüléshez hasonló szemgyulladás. —

Ez a betegség megtévesztően hasonlít az orrkatarushoz. A szemek megdagadnak és a difteriahoz hasonló tünet mutatkozik az állatokon. Ennek a megbetegedésnek oka lehet a hiányos táplálkozás, főleg az A. vitamin hiánya. Ez a megbetegedés legtöbbször a 3—9 hónapos életkor között, de később is felléphet, amikor még az A. vitamint tartalmazó zöld eseség hiányzik. Az így keletkezett szembetegségnél, toroszerű váladék képződik, amely könnyen eltávolítható. Viszont, a meghülések után fellépő szemgyulladásos betegségeknél, erős kellemetlen szagú váladék képződik, amely egváltalan nem, vagy csak nagyon nehezen távolítható el. Ebbe a betegségbe esett tyúkوك nagyon lesóványodnak, miután nem látják az eseséget. A csibék szemei beragadnak és gyorsan elpusztulnak. Az elpusztult állatok veséi megdagadnak, amelyek puderszerű fehér anyaggal vannak megtöltve, ami a szájon és szíven is felismerhető. Ennek gyógszere a csukamáj olaj, melyből 6 decit keverünk 50 kgr. lágyeséghez. Kiténő szolgálatot tesz a zöld eseség is: srenót, saláta, továbbá az író és savanyu tej is használ.

Hogyan ismerhető fel a difteria és miképpen gyógyítható az? A difteria sokszor náthával, genyves orrlukkkal vagy megdagadt szemmel van összefüggésben, de nem minden esetben. A kimondott difteriás megbetegedéseknél nem látható semmiféle orrváladék. A betegség csirája a belső szervezetben van. Külsőleg legtöbbször a esőrhén lerakódott sárga váladékról ismerhető fel. Különösen a nyelv alatt, az orrlukban és a lécsőben húzódik meg. Jóllehet ez a váladék nem játszik szerepet, mégis esettel tanácsos eltávolítani, mert ha ez a helyén marad, akkor a lécsőt melegezheti s ezáltal kiscshémervű vérzések lépnek fel. Eltávolítás után a helyét egy rész idő és egy rész glicerinnel be kell ecsetelni. Az ivóvízbe kérsőfél liter vízhez, egy gramm chinózolt adjunk. A nyelv megkönymitése végett, lágy eseséget etessünk. Nagyon ragályos ez a betegség és kezelése hosszadalmas, amely fáradság a legtöbb esetben nem fizetődik ki. Különlítsük el a beteg baromfiainkat az egészségesektől, az ólat pedig alaposan tisztítsuk ki és fertőtlenítsük azt. A betegség tovaterjedésének megakadályozására, az egészségeseket antidihterinnel az állatorvos utján oltassuk be, amely oltást évente megismételjük. Két héttel az oltás után baromfiaink ellentállóképessége ezen betegséggel szemben teljesen biztosítva lesz. Röviddel a vedlés előtt oltassuk be és semmi esetre sem a tojó idő alatt. Ez a difteria nem azonos az emberi difteriával.

Meggyesy István

Határidő napló

SZEPTEMBER 20:

A helyi és kombinált folyamhajózási áruszállítási díjszabás husz és a személyszállítási díjszabás huszonöt százalékos emelése.

A behajtási pénzügyigazgatóságok megkezdik a négy százalékos kamatozású „Renta unificata 1941” elnevezésű állami kötvények kótérszósztását.

SZEPTEMBER 30:

A román és az országban állomásozó német katonai egységek részére történt szállítások után esedékes bélyegilleték, fogyasztási és forgalmi adó eddig a napig kifizetendő.

Behozatali regiszterek láttamozása lejár. Rekvirálási bönök bevonása és kifizetése eddig a napig történik.

SPORTTESEMÉNYEK

Miért nem jó az argentinai atlétika?

A délamerikai atlétikai bajnokságokkal kapcsolatban, amelyek Argentínának nem sok babért hoztak, az „El Pampero — Buenos Aires” többek között a következőket hozza fel az argentinai atléták gyenge szereplésének okául:

— Az atlétika üzése mindennél jobban megköveteli a teljes odaadást és a tántoríthatatlan akaratot, amely azonban mítsem ér akkor, ha a sportoló egyáltalán nem tud áldozatkész is lenni.

Ez a sport ugyanis rendkívüli áldozatkészéget kíván az élvezetekről való lemondás terén.

Ezek a tulajdonságok azonban teljes mértékben hiányoznak a mi ifjainkból. Ezáltal természetesen nem is tudták átélni azt az örömet, amelyet az elért siker kivált. Egyáltalán nem ismerik azt a hajtó erőt, amellyel a győzelmet, az elért eredmények tulszárnyalását kívánják azok, akik sikerekben dúlakodnak. Ezek az argentinai atlétika gyengeségének az okai. Az ifjúságban megvan a képesség a sikerek elérésére, csak a küzdelemhez szükséges akarat hiányzik. Erőt venni önmagunkon — új életet jelent. Ez az

egyedüli lehetséges gyógyszere az új magasba lendülésnek. Az ut a siker felé elérhető a mi számunkra is, csak önbizalomra van szükség. Bizalomra a saját férfias és hazafias erőnkben, amellyel az egykori nagyságunkat visszanyerhetjük. A csalódások mostani óráiban, amikor a délamerikai bajnokságokon olyan gyászosan szereplünk, a legnagyobb tévedés lenne, ha végleg elhagynánk a küzdőteret.

A jelen pillanat keserű csalódása legyen a tanítómester.

Kettőzött erővel kell egy javuláson dolgozni, hogy az egykori dicsőség ismét visszatérjen.

Igy ír az argentinai lap hasábjain keresztül, hol kesereggel, hol a régi dicsőséget emlegetve. Egy bizonyos, hogy amit az ifjúságról ír, az akaratot, áldozatkészéget s odaadást illetően az százszázalékos igazságokon nyugszik. Csak azok képesek saját erejüket növelni és dicsőséget szerezni, akik ezeknek a szempontoknak a szem előtt tartásával dolgoznak az ilyen munka után elmaradhatatlan siker érdekében.

A magyar uszók versenyéviadjának befejezése

Cegléden tartották a magyar uszók versenyéviadjának befejezését. A ceglédi versenyen résztvett a magyar válogatott uszó- és vízilabdacsapata. A részletes eredmények a következők:

800 m. gyors: Tátos 10:59, Szüle 11:36, Szüle 17 éves.

100 m gyors: Eleméri 1:01.6, Körösy 1:01.8.

100 m hát: Kovács 1:14.2, Szívós 1:19.6.

100 m mell: Fábán 1:13.6, Szondy 1:18.4.

50 m gyors: Tátos 27, Körösy 27.2.

5x50 m váltó: Válogatott (Kovács, Tátos, Körösy, Eleméri, Brandy) 2:29.4, Ceglédi válogatott

(Kisfaludy, Csik, Szüle, Tomcsányi, Szony) 2:34.9.

A vízilabdamerkőzés eredménye:

Válogatott—Vegyes csapat 12:1 (6:1).

A vezetést a vegyes csapat szerezte meg Csik révén. De azután a válogatott rákapcsolt és Kislégi (6), Brandy (4) és Szívós góljaival nagyszerű játékkal győzött.

Tekesport

Az aradi városbajnokság harmadik fordulója

Az aradi városbajnokság harmadik fordulójában több érdekes mérkőzés kerül vasárnap lebonyolításra. Az érdeklődés középpontjában az élen álló két együttes, a Prieteni és Tricolor rangadó mérkőzése áll, melynek eredménye döntő befolyással lesz a bajnokság sorsára. Érdekesnek ígérkezik a Rapid—Fortuna mérkőzés, amelyen az egyenlő ponttal bíró csapatok vivnak erős küzdelmet, a zsinorját a nyakába akasztotta, majd az egészet elrejtette a ruhája alatt.

Anna Grigorovna még egyszer megölelte és megcsókolta apját.

— Lányod most bucsuzik téled, atyuska, — mondta

— Az Isten áldjon meg, gyermekem, virágocskáim! Szent Anna, a Megváltó anyjának anyja, akinek nevére kereszteltünk téged, oltalmazzon és tartson óvólag fölötted két kezét.

A lány kibontakozott apja öleléséből, aztán a zsebéből apró tükröt és zsemdarabot vett elő. Nehány vonással és foltocskával megint öregasszonyosra csufította el bájos arcát. Újból nyakára tekerte a sál és a fejére kötötte kendőit.

Ismét az a vénasszony állott előttem, akit a szobába léptünkkor megpillantottam.

Hozzám lépett:

— Bocsásson meg, kérem, kedves... — elakadt és látszott, hogy gondolkozik a nevemen, amelyet apja jöttünkkor kimondott.

— Pjotr Fedorovics Tobeljev, — segítettem ki zavarából.

— Bocsásson meg, kedves Pjotr Fedorovics Tobeljev, hogy az egész idő alatt csak apámmal foglalkoztam és udvariatlanul nem törődtem önnel, de remélem, megérti helyzetemet.

— Anna Grigorovna, kár lett volna minden szóért, amelyet rámpazarolt volna, hiszen az édesapjához jött.

— Meg akarom köszönni önnek, Pjotr Fedorovics, a szivességet, amellyel apám iránt viseltetik.

— Szót sem érdemel az egész. Hígyje el, hogy ezentul is készséggel szolgálatára állok atyjának, ameddig csak módom lesz rá.

A vörös katona abban a pillanatban már ránknyitotta az ajtót:

— Vissza kell menni a cellába.

Rapid—Fortuna 17 óra.

Tricolor—Prieteni 17 óra.

Az előálló csapatok a pályaválasztók.

A Macelari—Crişana barátságos jellegű mérkőzést hétközben bonyolítják le a Macelari-pályán.

Sport hírek mindenfelől

A Venus nagyarányú veresége után a volt bajnoksapat játékosai ismételten tárgyaltak arról, hogy miképp mentsek meg az egyesületet a végső romlásától. A játékosokon kívül remélik a fővárosban, hogy akadnak majd egyének, akik a mentőakcióban tevékeny részt vesznek majd.

Az olasz labdarúgószövetség elhatározta, hogy az idén még két válogatott mérkőzést tartanak. Az egyik játék a magyarok, a másik a horvátok ellen van tervbe véve. Az érdekelt szövetségekkel elvben már meg egyezés létesült, csak a pontos időpontok kitűzése maradt még függőben.

Rádió

SZOMBAT, SZEPTEMBER 20

Bucureşti: 6 Indulók, hírek, hanglemezek, 12.20 Hanglemezek, 12.30 Hírek, 12.50 Katonaóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.20 Gyermekeknek hangversenye, 14.30 Sebesültek órája, 17.30 Hírek, 17.40 Előadás, 18 A rádiózenekar hangversenye, 19 Társadalmi szemle, 19.15 Hanglemezek, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámú román adó, 23 Német nyelvű adás, hanglemezek, 23.30 Olasz nyelvű adás, hanglemezek, 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ebresztő, torna, hírek, hanglemezek, 10 Hírek, 10.20 Kelety Gusztáv a festő és műkritikus (felolvasás), 10.45 A banrlanglakó ősemlék kultúrája (felolvasás), 11.30 Ifjúsági félóra, 12.10: Korányi Aladár cigányzenekara, 12.40 Hírek, 13.30 Hanglemezek, 14.30 Hírek, 15.20 Rendőrzenekar, 16.10 Ifjúsági rádió, 16.45 Hírek, 17.15 Sthymmel Miklós tánczenekara, 17.40 Az ember, mint hős (felolvasás), 18.10 Farkas Béla cigányzenekara, 18.45 Az új német építészet kiállítása Budapesten (felolvasás), 19 Hírek, 19.20 Böszörményi Nagy Béla zongoraszáma (olasz szerzők művei), 19.45 Felolvasás, 20.10 Részletek Jakobi: Leányvásár című operettjéből, 21.40 Hírek, 22.15 Hanglemezek, 23 Idegennyelvű hírek, 23.25 Toki Horváth Gyula cigányzenekara, Cselényi József énekszámával, 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

A VÖRÖS POKOL

Pjotr Fedorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban.

A DELI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

33

Az álla alatt belenyúlt ruhájának kivágásába és bőrcsákót húzott elő, amely zsinoron lógott volt a nyakán. Kinyitotta a zacskót.

— Ebben van a pénz és az ékszer.

— Nekem már nem igen lesz rá szükségem, — hártotta el lányának feléje nyuló kezét a báró — tartisd meg magadnak, angyalocskám, te inkább hasznát tudod venni.

— No, vedd el csak, atyácska. Légy nyugodt, marad nekem még.

És bizonyoságul előhúzott, majd ismét visszacsusztatott egy másik kicsi zacskót.

— Van ebben elég, még több, mint a tiédben. Szeretnék azonban valamire figyelmeztetni.

Ujjjaival a bőrcsákóból medalliont vett ki. Oldalt rugót nyomott meg és a medallion kinyílt.

— Ó, a te arcképed van benne, Annácska, kedveském. Köszönöm. Nagyon köszönöm.

A lány tovább beszélt:

— Apácska, ha a rugót még egyszer megnyomod, amikor a medallion nyitva van, akkor felemelkedik a kép is. Az arckép alatt sárga por van. Méreg, amely pillanatok alatt halált okoz. Azért hoztam neked, hogy...

Elhallgatott, mert a sírás elfojtotta a szavát. Azonban apja tisztában volt a dologgal és remegés nélkül mondta:

— Köszönöm ezt is, Anna Grigorovna. Ha esetleg halálra ítélnék, ami valószínű, beveszem a port, mielőtt kivégeznek. Így megmenekülök attól, hogy Zinovjev államtanácsost, Nagy Péter cár bizalma-

Megfogtam Zinovjev báró karját és a kijárat felé vezettem. Kifelé menet még oda sugtam a lányának:

— Keresse fel Katjusa Vladimirovna Kalinint, Mondja, hogy én küldtem. Segítségére lesz önnek, Anna Grigorovna.

Gyorsan még megmondtam halkan Katjusa címét is Anna Grigorovnának, aki öregasszony képében az ajtó mellettünk tipegett.

Nemsokára Zinovjev báróval együtt megint ott voltunk a pincebéli börtöncellában és hallgatagon ültünk fekhelyeinken.

Szemem előtt ott lebegett még mindig Anna Grigorovna Zinovjev gyönyörű, tündérszerű arca. Ugy éreztem, hogy az a fényes napsugár, amelyet a tizenöt esztendőes leány a látogatási szobában maga köré árasztott, elkísért a börtöncellába is és megvilágítja azt. Fényben ragyogtak a komor falak, az egyszerű kemény priccsek és a testi és a lelki szenvedéstől egyaránt fakó arcukká lett foglyok.

10. HALÁL ÖFELSÉGE.

Számos esetet hallottam már arról, hogy az öröm is képes valakinek a halálát okozni. Zinovjev báró esetében magam bizonyosodtam meg felőle, hogy az valóban ugy is van.

Anna Grigorovna látogatása után Zinovjeven állandó izgalom uralkodott. Vigan beszélt nekem arról, hogy nagy vizsgáztatás számára lányának tőzellelte. Remélte azt is, hogy Anna második látogatásra is engedélyt kap előbb-utóbb.

Ez az izgalom azonban szerfelett ártott egészségi állapotának, amely egyre inkább romlott. Nemcsak a lábai dagadtak meg még jobban, hanem a karjai is. Ennél azonban sokkal nagyobb baj volt az, hogy a szíve igen gyengült. Alig hallhatóan vert és dobogása olykor félpercekre is abbamaradt. Tápálékot is alig vett már magához.

Egyik délelben, amikor a vörösrörök az ebédet hozták, szóltam az egyiknek, jelentse a börtönirodában Zinovjev betegségét és mondja, hogy küldjenek orvost.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetői irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Megbízható, főzítudó bejárónót október 1-re felveszek. Ungár Géza Timisoara I., Piata Bratianu „Banca Timisoarei” épület III. em. 15. (5500)

Idősebb személyt házmesternek 1 holdas kerthez, felesbe keresek október 1-re. Timisoara-Freidorf, XIX-ik utca 1. sz. (2270)

Kőműveseket, ácsokat és napszámósokat felveszünk, a Standard-harisnyagyárral szemben levő építkezésnél. Timisoara II., Str. Cogalniceanu 14. szám. (2282)

Bejáró takarítónót a délelőtti órákra keresek. Arad, Bulev. Dragalina 4. Salamon. (3659)

Allást keres

Főkertész Clujon és Constantan 14 évig volt szolgálatban, specialista virágkerteszetben, ark rendezésben, zöldségtermelésben, valamint gyümölcsben is. Teljesen hadmentes, megfelelő állást keres. Kovács János, Timisoara I. Str. Matei Corvin 4. (2248)

Könyvelő több évi gyakorlattal, perfect Saldo-kontista, állást keres. Cim: Timisoara V., Strada Nic. Bolocan 11. sz. (2278)

Középkorú özvegy urinó, gyermek mellé vagy idősebb házaspárhoz elhelyezkedést keres mint családtag. Munkaszerető, megbízható. Levelet „97” jeligére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8 alj. (3653)

Textil és kötöttáru szakmász román kereskedőség Aradon vagy Timisoaran állást keres. Beszél magyarul is. Cim Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3652)

Lakás

Kétszobás konyhás lakást lehetőleg fürdőszobával október 1-re keresek. Cim Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3651)

Adás-vétel

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, ottomanok, Thonet-székek olcsón eladó. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3115)

Világos komplett teleháló és más butor-darabok eladó. Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad, Str. Eminescu 8. (6004)

Eladó egy masszív dobkályha, két hordó és egy vízpumpa. Bojan Arad, Calea Saguna 108. (3651)

HAZAK FÜLDEK SZÓLÓK MALMOK TELKEK

ELADÁS VÉTELE CSEREJE
minden árfokozatban
HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG
Arad Bul Carol 17 volt 46.
telefon 16-95

Jegyezzen

visszacsatolási kölcönt!

Veszünk literes üvegeket 10 leu-ért Flora likörgyár Arad

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

MIELŐTT VENNE, VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüst disztárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, írógépet, könyvritkaságot, linoleumot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Strada Alexandri 5. szám. (3022)

Tisztítóröngyöt veszünk minden mennyiséget. Mecher, Timisoara III., Strada Prancoveanu 6. (2226)

Boroshordók és nyitott hordók 150-300 literesek eladó. Sanitas, Arad, Str. Greceanu 21. (3643)

Veszek antik oszlopos órát, antik poharat, kristályt, márkás porcellánt, szőnyeget minden méretben. Jó árat fizetek. Biedermaier régiségkereskedés Timisoara I., Str. Mercy 1. Telefon 11-77. (2251)

Kádiólámpát, Tungstram CL2-öst, újat, vagy használtat megvételre keresek. Levelezőlapon ajánlatot, ármegjelöléssel, az alábbi címre kérek: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (5008)

Megvételre keresek zománczott gyermekfürdőkádát, lehetőleg állvánnyal. Telefon: 37-93. (2275)

Portable írógépet megvételre keresek. Ajánlatot gyártmány- és ármegjelöléssel Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (5009)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH
fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Kézi-stráfkocsi eladó. Arad, Str. Sava Raicu 84. (5011)

Folyton égő kályha eladó. Timisoara II., Str. Balas 18. Balra, első ajtó. (5020)

Használt Quarz-lámpát vennék 110-150-es váltó áramra. Cim a timisoarai kiadóban. (2280)

Egy kis szalagarnitúra és egy különálló asztal eladó. Arad, Bulev. Dragalina 10. Háta az udvarban. (5010)

Elsőrendű férfi és női templomülés bére- adó. Érdeklődni Weinberger textil üzletben. Arad, Str. Metianu 15. (3655)

Hosszu szil bunda és egy jó Dürkopp varró- gép eladó. Megtekinthető Arad, Str. Metianu 15. Weinberger textil üzletben. (3654)

Szép akar lenni?

Használjon **KULKA-téle** illiomtejkre- met, **Illiom-tejszappant** és **Illiompu- dert**, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszer- társaságban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Egy hálószoba és ebédlő, háztartási cik- kek eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3658)

Gyümölcsfa megrendeléseket őszi szá- lításra már előjegyzésbe veszek. Vityé Ká- roly faiskolája, Canadul Vechiu, Timis- oara. (3551)

Különfélék

Pianino rendes házba bérbeadó. Ajánla- tokat „Pianino” jeligére a timisoarai ki- adóba kérek. (5015)

Udvartöltésre nagyon alkalmas, építke- zéstől visszamaradt téglahulladékot el- szállításra ingyen adok. Cim: Timisoara III., Str. Mitropolitul Varan 8.

Az egész országban jól bevezetett **FÉRFI FEHÉRNEMŰS** privát vevői látogatására keres **GARANCIÁKÉPES ARJA UTA- ZÓT,**

román, magyar és lehetőleg né- met nyelvtudással. Írásbeli aján- latokat „Biztos egzisztencia” jeligére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kérek.

Ól mot veszünk

bármilyen mennyiségben.

Tipografia „MUNCA”
Timisoara, I., Str. Lenau No. 4.

Igazolvány - fényképek

a FOTO STUD'OBAN
a leggyorsabban készülnek!

Timisoara I., Piata Libertății 4.

Hirdessen

a Déli Hírlapban!

Fekete ruha
barna díszel